

Historisk fra bunnen

MEDLEMSBLAD NORSK DYKKEHISTORISK FORENING
WWW.DYKKEHISTORISK.NO POST@DYKKEHISTORISK.NO

Januar/februar 2012

Fra foreningen

Bjørn Thorsen

Vi har fått inn noen forslag til navn på denne publikasjonen og styret har foreløpig bestemt seg for Historisk fra bunnen, men er ikke helt fornøyd og ønsker oss flere forslag.

Turen til Portsmouth har til nå samlet 16 mulige deltagere. Noen må av hensyn til jobben ta forbehold om de kommer. Så det er plass til flere. 20 deltagere er vel et ideelt tall med hensyn til transport i Portsmouth. Som dere husker er det lagt opp til besøk på dykke- og ubåtmuseum, alt rundt den historiske flåtehavnen og katedralen i Winchester som ble reddet av William Walker, the diver.

I januar fikk vi den triste beskjeden om at vår første nestformann og mangeårige styremedlem Bjørn Thorsen var gått bort. Bjørn hadde før vi kom i gang med foreningen, tatt et initiativ for å starte en dykkehistorisk forening i Norge, men tiden var ikke moden da. Det var derfor en selvfølge at vi spurte ham om å være med i styret for vår forening. Han deltok aktivt i vårt arbeid og tok turen over fjellet for å være med på arrangementer på Vestlandet, men var og en av drivkreftene når vi hadde et nordisk dykkehistorisk treff på Østlandet. Vi lyser fred over Bjørn Thorsens minne.

Generalforsamling i Bergen 2012

Foreningens generalforsamling (årsmøte er for moderne for en historisk forening) blir i år avholdt i Bergen fredag 16. mars. Vi har invitert oss selv til å være med på den faglige delen av Norsk Baromedisinsk Forenings møte denne dagen. De skal blant annet ha innlegg om Studentenes Un-

dervannsklubb, Bergens femtiårige historie. Etter deres møte, som skjer på dagtid, henger vi på noe faglig for oss, har generalforsamling og treffes, hvis det er interesse, på byen på kvelden til noe mat og dykkehistorisk prat. Er det noe dykkehistorisk fra Norge dere ønsker belyst i forbin-

delse med generalforsamlingen så ta kontakt med foreningen på post@dykkehistorisk.no Vi kommer tilbake med flere detaljer, årsmelding etc. i egen utsending. Det samme gjelder kontingent på kr. 250,- for personlige medlemmer.

Saker av interesse:

- BJØRN THORSEN ER GÅTT BORT.
- GENERALFORSAMLING 2012
- TUR TIL ÅBO/TURKU I JUNI 2012
- PASS DEG FOR KOPIER AV DYKKERHJELMER
- LITT AV HISTORIEN OM EN HJELMDYKKER
- FRA SAMLINGEN

I dette nummeret:

FRA FORENINGEN	1
GENERALFORSAMLING 2012	1
DYKKEHISTORISK TUR TIL ÅBO/TURKU 2012	2
SPOT THE FAKE. HJELMKOPIER	2
LITT AV HISTORIEN OM EH HJELMDYKKER	3-4
FRA DEN DYKKEHISTORISKE SAMLINGEN	4

Historisk fra bunnen

Dykkehistorisk tur til Åbo/Turku 8.—10. juni 2012

Finennes
Triewaldklokke

Finnene som er forholdsvis ferske i dykkehistorisk sammenheng har i år påtatt seg oppgaven med å arrangere det nordiske dykkehistoriske møtet. Et møte som har utviklet seg til å bli internasjonalt. I Stockholm i fjor var der deltagere fra 7 land.

Finnene anbefaler oss å ta fergen fra Stockholm til Åbo eller Turku tur retur. Samme by, men forskjellig navn på svensk og finsk. Kveldsfergene kommer til Turku/Stockholm neste

morgen. Du kan også fly dit.

Programmet blir foredrag fredag den 8. juni med sammenkomst om kvelden. Lørdag har de sin tradisjonelle Dykkingens dag med representanter fra alle typer dykking i Finland, utstilling av utstyr både bemannet og ubemannet. Fest om kvelden. Søndag tar de klokken med seg til et vannfylt nedlagt steinbrudd med klart vann. Det er det ikke i Turku havn. I steinbruddet får deltagerne muligheten for å dykke med finennes Triewaldklokke. Og så blir det hjemreise.

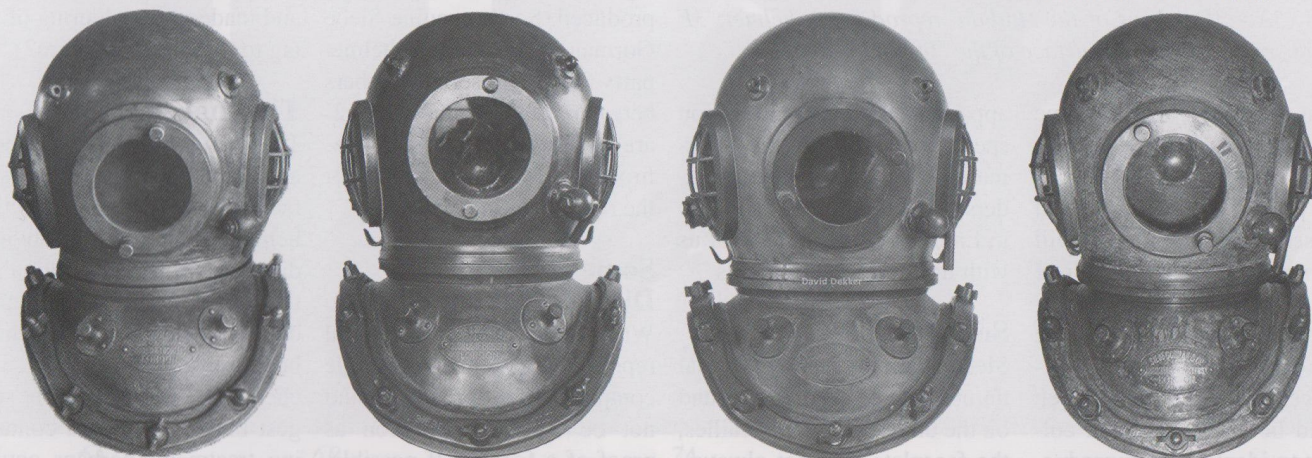
De tilbyr overnatting om bord på et hotellskip (ikke avskrekende pris) og ellers gjør de alt så billig som mulig.

Hvis du er interessert kontakt oss post@dykkehistorisk.no så legger vi navnet ditt inn på en mailingliste for mer informasjon etter hvert som vi får det.

Spot the Fake

Continued on next page

1A Copy

1B Genuine

1C Genuine

1D Copy

Figure 1 Siebe Gorman 12-bolt helmets: (1A) reproduction 'Indian' helmet showing severe chemically induced ageing to produce a false patina (bright green 'verdigris'); (1B) genuine helmet showing signs of wear; (1C) genuine helmet showing typical tinning (photo courtesy of David Dekker); cleaned reproduction 'Indian' helmet.

Litt av historien om en hjelmdykkerdykker.

For tre år siden fikk foreningen en forespørsel om dykkerutstyr fra Anne Gro Ek. Hun hadde et bilde av sin morfar i dykkerutstyr. Han hadde arbeidet for Oslo havnevesen.

Vi svarte så godt vi kunne om at brystplaten ikke var på plass, om "skjegg" eller "skjørt", at vi trodde det var et Siebe Gorman utstyr, om hansker, mansjetter og slangeklemmer og om påkledning for å holde dykkeren tørr og varm.

Vi fikk et hyggelig svar om at morfaren Viktor Kjærnes hadde jobbet som dykker i Oslo havnevesen fra 1931 til han gikk av med pensjon i 1962.

Vi lar Anne fortelle: Viktor Kjærnes var født på Nærnes i Røyken den 9.11.1902 og døde i Oslo 21.11.1996. Han ble ansatt i Oslo havnevesen den 12.7.1930 og ble lagt merke til fordi han var hard til å jobbe. Han ble spurt om han ville lære dykkeryrket og jobbet med det fra 1931 til han gikk av med pensjon i 1962. Da var han 60 år, og grensen var nådd for dykkerne. Han var dykkerformann i mange år. Det var mange sinte ansikter når han fikk ansettelse i havnevesenet. Det var stor arbeidsløshet, og menn fra Oslo likte ikke at det kom noen utenfra byen og tok jobbene deres.

Morfar var en kjempesnill mann som jobbet for alle skulle ha det bra. Han bøyde seg for alle overordnede som viste at de hadde kunnskap om det de drev med i tillegg til sin utdanning, og samtidig var lyttende til dem som jobbet. Det var dessverre ikke mange av dem. Derfor var "ingeniør" nesten et skjellsord i hans vokabular.

Her er to eksempler på hvorfor: En ingeniør fortalte dykkerne ut fra kartet sitt, hvordan det så ut på bunnen der de jobbet. - Sånn ser det ikke ut, og jeg har vært dernede, sa morfar. Ingeniøren ga seg ikke, og morfar ga seg heller ikke. En annen kom ned på dykkerprammen og så på "meteret", som vel viste noe om luften/trykket ned til dykkerne (dette kan jeg ingenting om). Da han spurte dykkerlaget om hvor ofte de trakk opp denne, hadde han lagt egget. Alle så på ham med pokeransikt og svarte "hver dag". Det hører med til historien at når morfar skulle slutte og attesten skulle skrives, hadde nok han og ingeniøren hatt nok en dispuTT. Ingeniøren sa at han måtte vente noen dager på attesten - han måtte roe seg ned før han skrev den. Det hjalp nok, han skrev en strålende attest!

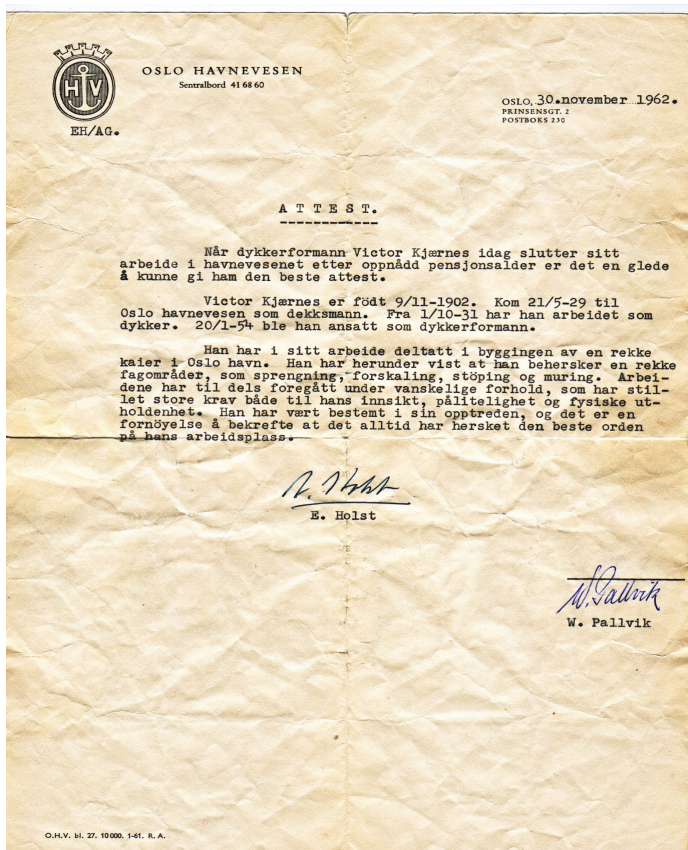
Det står i attesten at han var "bestemt i sin opptreden" og det ler vi av ennå. Det var en

understatement av dimensjoner. Men som jeg har sagt var han sint kun når folk viste seg udugelige, late eller lot som om de kunne ting de ikke kunne.

Takk til Anne Gro Ek for denne historien.

Viktor Kjærnes i prat med kollega Alfred Johansen i 1958.

Fra vår dykkehistoriske samling.

Noen som kan tenke seg å hjelpe med identifisering av disse delene? Eller hvor ble loddet ved siden av brukt?

Svar til post@dykkehistorisk.no

Redaktør av dette bladet: Bjørn W. Kahrs